

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Prepozen in zgrešen poklon

RESNIČNO IN LAŽNO ITALIJANSKO ČUVSTVO DO HRVATOV.

V odgovoru na interpelacijo senatorja Corrada Riccia o trogirskih levih v rimskem senatu je čutil duce Benito Mussolini čudno potrebo pokloniti se Hrvatim, češ, da oni gotove ne odobravajo odstranjevanje znakov italijanske kulture v Dalmaciji. Ta poklon je, če ga vzporedimo s podporo, ki jo je deležna od Italije takozvana »hrvaška emigracija« dr. Pavelića in tovarišev vsekakor odkrit znak intrigantstva, ki bi hotelo razdeliti Jugoslovane na različne narode, ki imajo do Italije različne odnose. Mi smo na tem mestu že neštokrat naglasili, da je vse to in tako koketiranje s Hrvati samo taktiziranje onih, ki bi hoteli ločiti našo skupnost in zdrobiti moč enotnosti, da bi potem vsako skupino zase temlaže uklonili in pomandrali. Med tem smo pa čisto po naključju dobili v roke dokument, ki to naključje več kot potrjuje. Ta dokument je debela tiskana uvodna notica italijanskega zdravniškega tednika »Il Medico Italiano« (Italijanski zdravnik), ki izhaja v Genovi. Objavljena je bila dne 23. februarja l. 1919, za časa D'Annunzijevega upravnega za okupacijo Reke, in se glasi v originalu:

»Croati sono sempre Croati: gente ignorante, razza testarda, crudele, l'antitesi della bontà e della gentilezza latina, l'antitesi della nostra razza! Esi furono i nemici, i bastonatori, gli impiccalari, i boia dei nostri antenati, lo furono dei nostri prigionieri, dei nostri fratelli veneti e redenti; furono nostri nemici in armi e redenti; fino a ieri, lo sono oggi, lo saranno domani, sempre, di chiunque capiti sotto le loro unghie, ma specialmente di noi Italiani. E questa razza malvaga, questa bisca amarosamente riscaldata del seno di un fantastico imperialismo, di assassini di un fantastico imperialismo, di assassini alle spole.« (Hrvatji so vedno Hrvati: zablito ljudstvo, trnasto, kruto pleme, nasprotje latinske dobrote in vrljude, nasprotje našega plemena! Bili so naši sovražniki, pretepači, obeševalci, rablji naših prednikov, naših ujetnikov, naših bratov Benečanov in (sedaj) osvobodilnih: bili so naši oboroženi sovražniki do

včeraj, so danes in bodo jutri, bodo vsakogar, kdor bo padel v njihove kremplje, posebno pa nas Italijanov. In to hudobno pleme, ta kača, greta z ljubeznijo na prsih vseh bojazljivcev v dobri ali slabi veri, (prežeta) s fantastičnim imperializmom, bi se moralo zatreti.)

Ta bezniki izbruh sovražstva je bil objavljen v listu, ki ima pod naslovom pripis: »Periodico settimanale del Unione Nazionale dei Medici Italiani« (Tednik Narodne zveze italijanskih zdravnikov), torej v strokovnem glasilu najvišje akademske inteligence! Kako so o Hrvatih pisali dnevniki in razni zakoniti listi, namenjeni neuki javnosti, si po tem lahko sami predstavljamo. In danes, ko sega rimska volkulja odkrito po Dalmaciji in hrvaškem primorju, naj bi imeli v Italiji drugačna čuvstva do Hrvatov? Saj so dejali sami o njih: »... furono nostri nemici in armi fino a ieri, lo sono oggi, lo saranno domani!« Ne, čisto nič se ni spremenilo. Čuvstva so ostala ista, isti so ostali nameni in cilji, samo taktika se je spremenila, serla je po starem preizkušenem geslu »Divide et impera!« (Deli in vladaj!) ter ga uporabila za postopanje s Hrvati, onimi namreč, ki so izgubili tla pod nogami in so se kot »emigranti« prodali, obenem pa izdali tudi svoj lastni narod in svojo lastno domovino, kajti pri ostalih bodo taki komplimenti, kot je bil zadnji v rimskem senatu, brez odziva.

Hrvaško ljudstvo v Jugoslaviji ter ono v Istri, Reki, Zadru in na Lastovu ni pozabilo sramotenja in izpada italijanskega tiska za časa določanja novih meja vojne Evrope! To ljudstvo se zaveda, da rimske volkulje ne more in ne sme verjeti, zaveda se resničnosti reka Latinca Virgila Aeneisa: »Timeo Danaos et dona ferentes!« Zato se čuvajo pred Rimom tudi takrat, ko se jim laska. Duce se zelo moti, če misli, da so med Slovenci, Hrvati in Srbi v tem oziru kakršnekoli difference. Njegove darove sprejemajo samo tisti, ki so že davno odpadla gnila veja. Ta veja pa nikdar več ne bo poglala, še manj cvetela in rodila sad!

Dva nova zločina makedonskvoiočih

ATENTAT V SOFIJI. — NAPAD NA NAŠO ŽELEZNIŠKO PROGO. — ATENTATORJA JE UBIL LASTEN PEKLENSKI STROJ.

SOFIJA, 27. decembra. Včeraj je bil verigi makedonskih političnih umorov na Bolgarskem priključen nov člen. Kavarnar Donče Dimitrov-Atanasov je v svojem lokalu, ki leži sredi mesta, oddal na profesorja Staniševa-Uzunova, ki je znan pristaš protogerovske skupine makedonskvoiočih, šest revolverjskih streliv in ga na mestu usmrtil. Policija ga je takoj po izvršenem zločinu aretirala in odvedla na policijsko ravnatelstvo, kjer je Atanasov cinčno priznal, da je izvršil atentat po nalogu notranje makedonske revolucionarne organizacije.

BEOGRAD, 27. decembra. »Politika« piše: V nedeljo, 25. t. m. zvečer ob 21.30 je eksplodiral na progi Gjevoletija—Smokvica peklenjski stroj, ki je ubil v neposredni bližini stoečega neznanega moškega, ki je bil oblečen v obleko bolgarskega komitaja in oborožen s puško sistema Manlicher. S samokresom znamke »Parabellum« in z bombami, označenimi z znakom »VMRO«. Poleg trupla je ležal še

drug peklenjski stroj z uro, kakršne so doslej v vseh primerih uporabljali bolgarski komitaji pri atentatih na našem ozemlju. Zaradi eksplozije je bila tračnica malenkostno poškodovana in je bil redni promet takoj zopet vzpostavljen. Ugotovilo se je, da je mrtvo truplo identično z atentatorjem, ki ga je naša straža opazila v trenutku, ko je na tračnico montiral peklenjski stroj. Stražnikovega klica »Stoj!« se je atentator očitno tako prestrašil, da je kar odtrnil in se ni mogel dovolj naglo odstraniti ter je tako postal žrtev svojega lastnega peklenjskega stroja.

REKONSTRUKCIJA GÖMBÖSEVE VLADE?

PARIZ, 27. decembra. Iz Budimpešte poročajo, da bo madžarski zunanji minister podal ostavko. Madžarski politični krogi sodijo, da bo njegovo mesto zavzel sedanji madžarski poslanik v Berlinu. Splošno se pričakuje večja rekonstrukcija vlade v smislu, da bi prišli Gömbösovi ožji prijatelji bolj do izraza in veljava.

Problemi srednje Evrope

ITALIJANSKI TISK O PRIZADEVANJH REVIZIONISTOV. — FRANCIJA IN ITALIJANSKA PRIZADEVANJA.

PARIZ, 27. decembra. »Ere Nouvelle«, »La Republique« in glavni socialistični organ se bavijo s položajem v srednji Evropi in posvečajo temu položaju cele stolpce.

»Ere Nouvelle« objavlja članek Alberta Lamoureauxa pod naslovom »Centralna Evropa«. V tem govori Lamoureaux najprej o Miklasovi izjavi, tičeči se srednje Evrope in pravi, da ji je vsak komentat nepotreben. Ta izjava in pa vsa ostala revizionistična kampanja sta privedli države male antante, da so se poslužile novih ukrepov za utrditev zavezniških vezí. V članku se dalje govori o trogirskem incidentu in napetosti med Italijo in Jugoslavijo, prav tako pa tudi o odkritih Wickhama Steeda. Končno se pravi v članku še, da vsi ti pojavi ne bodo niti najmanj olajšali delo razorožitvene konference.

»La Republique« je pričela včeraj objavljati serijo člankov pod naslovom »Donavska Atlantida« izpod peresa Luciena

Laurenta. V včerajšnjem članku pojasnjuje zgodovino rušenja Avstro-ogrške monarhije in položaj, ki je nastal po njenem razpadu. V članku se pravi, da je habsburška »Atlantida« končnoveljavno izgubljena in je nemogoče, da bi zopet vstala v stari obliki. Rešitve nikar ne iščimo v tem, da se vrnemo k preteklosti, temveč jo skušamo polskati v srečni in premišljeni ustvaritvi bodočnosti.

Rosenfeld pa objavlja v glavnem socialističnem organu svoj članek o italijansko-jugoslovanski napetosti. V tem članku navaja vsa dejstva, ki so povzročila sedanjo napetost. Na koncu pravi Rosenfeld, da je treba Mussoliniju preorečiti, da bi se zeletel v kako balkansko avanturo in da je treba Rimu pojasniti, da toulonski govor ne bo imel posledic, ker je bila le navadna manifestacija ter da francoska republika nikoli ne bo zapirala oči pred onim, kar dela fašizem v Italiji.

Izplačevanje vlog in obresti

NOVA ODREDBA O POSLOVANJU DENARNIH ZAVODOV SPREJETA V MINISTRSKEM SVETU.

BEOGRAD, 27. decembra. Ministrski svet je sprejel včeraj na podlagi člena 6. zakona o spremembi zakona o zaščiti kmetov novo naredbo o uradnih izplačilih v bančnih zavodih. Člen 1. te naredbe se glasi:

»Denarni zavodi, ki so aktivni oziroma so v položaju, da morejo izplačevati hranilne vloge, kontokorentne naložbe in zapadajoče obresti, morajo izvrševati delna izplačila pod pogoji, ki so določeni v sledečem:

Člen 2. določa: da se mora izvršiti del-

no izplačilo v trenutku, ko je denarni zavod obvestil o tem trgovinsko ministrstvo. Dopis, v katerem sporoča pričetek izplačevanja, morata podpisati tako upravni kakor tudi nadzorstveni svet. V primeru namerne nepravilne navedbe podatkov odgovarja kot krivec upravni odbor. Obenem mora zavod sestaviti tudi seznam vseh vsot, ki se bodo izplačale. To so vsote, ki predstavljajo minimalna izplačila. V trenutku, ko doseže denarni zavod plačilno sposobnost, mora izplačevati takoj tudi redne obresti. Višino

Rooseveltova razorožitvena načela

BODOČI PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV O POTREBI IN NAČINU RAZOROŽITVE.

WASHINGTON, 27. decembra. Roosevelt je imel včeraj z ameriškim delegatom na razorožitveni konferenci v Ženevi Davisom razgovor, ki je trajal več ur, v katerem sta razpravljala o problemu vojnih dolgov, o reorganizaciji ameriške carinske politike, o stabilizaciji valute in normalizaciji cen srebra. Davis je po končanem razgovoru izjavil novinarjem, da je tudi osebno Rooseveltovo mnenje, da je mogoče splošno zaupanje

na svetu doseči le z izdatnim znižanjem izdatkov za oboroževanje. Iz tega razloga se more računati na uspeh svetovne gospodarske konference le, če se bodo velesile poprej sporazumele o programu, ki ga je treba izvesti in bo ta sporazum soglasen. Varnost se da po mnenju novega ameriškega predsednika doseči samo z znižanjem oboroževanja, pred vsem pa se morajo prepovedati težka bombna letala in plinska vojna.

Posojilo Avstriji

PARIZ, 27. decembra. Včeraj se je sestel v zbornici zunanji odbor z nalogo, da razpravlja o lozanskem sporazumu, po katerem naj bi Avstrija dobila 300 milijonov frankov posojila. Od te vsote naj bi Francija dala 100 milijonov frankov. Posojilo bo Avstriji podeljeno takoj, samo če bodo Francija, Anglija, Avstrija in Italija do konca tekočega meseca ratificirale lozansko pogodbo in izmenjale o tem ratifikacijske dokumente. »Ami du Peuple« napada socialistične prvake, ker se zavzemajo za to posojilo Avstriji in pravi, da delajo s tem za Anschluss prav tako, kakor njihovi nemški tovariši socialisti. Tudi v listu »Echo de Paris« napada Pertinax zunanjo politiko levičariev in vlade v tem vprašanju.

POLEDICA V BEOGRADU.

BEOGRAD, 27. decembra. Predvčerajšnjim je bila v vsem Beogradu tako močna poledica, da je izgledalo vse mesto, kakor da je pokrito s steklom. Pločniki so bili prava drsališča. Ves promet je bil zelo otežkočen, zlasti ker niso ne hišni lastniki ne mestna občina ničesar ukrenila za posipanje hodnikov, pešpoti in cest. Zgodilo se je zaradi tega tudi več nesreč. Na Božič zvečer ob 22. je tako v ambulantah reševalnih postaj kakor tudi v bolnišnicah primanjkovalo sredstev za obvezovanje in ostalega sanitetnega materiala, tako da že niso več mogli obvezovati ponesrečencev. Težje se je ponesrečilo nad 100 oseb. Včeraj je bilo vreme že boljše, policija je pa tudi že poskrbela za posipanje pločnikov.

Dnevne vesti

Iz državne službe. Iz državne službe je odpuščen policijski stražnik-pripravnik Ivan Martinšek pri predstojništvu tukajšnje mestne policije.

Iz banovinske službe. Služba je prestala Črtomiru Vrščaju, banovinskemu tehniku-pripravniku pri okrajnem glavarstvu Maribor, levi breg.

Iz sodniške službe. V višjo položajno skupino so napredovali: Miloš Senica, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru; Fran Zavašnik, sodnik okrajnega sodišča v Dolnji Lendavi in dr. Lovro Lipič, sodnik okrajnega sodišča v Ptuj.

† **Alojz Karba.** Na sveti večer je umrl v mariborski javni bolnišnici v pokojeni poštni kontrolor g. Alojz Karba. Pokojnika, ki je služboval svoj čas polnih 16 let na Dunaju, kjer se je intenzivno udeleževal v slovenskih borbenih organizacijah in je vse svoje otroke vzgojil kljub nemškemu okolju v narodno-zavednem duhu in je bil v prevratnih dneh eden glavnih stebrov pri organizaciji naše pošte, so pokopali včeraj ob veliki udeležbi prebivalstva na mestnem pokopališču. Bodi ohranjen zavednemu narodnjaku časten spomin!

Smrtna kosa. V javni bolnišnici je umrl 65letni nočni čuvaj g. Franc Zorman, ki ga bodo pokopali danes popoldne ob 15. iz mestne mrtvašnice na Pobrežju. Včeraj popoldne ob 13. pa je preminula v starosti 45 let ga. Angela Novakova, žena trgovca g. Albina Novaka na Glavnem trgu. Pogreb blage pokojnice bo v sredo popoldne iz mrtvašnice na pobleškem pokopališču.

Planinci ob krsti gospe Angele Novakove. Na Stefanovo je zaprla za vedno svoje oči gospa Angela Novakova, žena g. Albina Novaka, trgovca na Glavnem trgu. Ni je več v ljubeči družini, ne več v trgovini, kjer si je v svojo uslužnostjo in ustrežljivost pridobila toliko prijateljev in zadovoljnih odjemalcev, ni pa je več tudi v veliki družini naših planincev, katerih zvesta in požrtvovalna članica je bila vsa leta, kakor sta to tudi njen mož in hčerka Elica. Neštete so usluge, ki jih je pokojnica storila SPD, posebno še oskrbnikom naših koč; velika je bila njena ljubezen do naših planin, zato je velika tudi naša tuga, ko se moramo ločiti od nje in ko polagamo zeleno vejico s Pohorja kot zadnji pozdrav v njen prerani grob. — Planinci se udeležijo pogreba svoje zveste članice, ki bo v sredo 28. t. m. ob 15. uri izpred mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Zakon o naknadnih kreditih, ki ga je odobrilo narodno predstavništvo pred božičnimi prazniki, je objavljen v »Službenih novinah« in je stopil v veljavo.

Nova železniška tarifa. Predsednik tarifnega odbora je po naročilu prometnega ministra sklical za 28. t. m. sejo tarifnega odbora, na kateri se bo pričela načelna razprava o predlogu nove železniške tarife, ki jo je sestavila generalna direkcija državnih železnic.

Opozorilo davkoplačevalcem. Davčni oddelek je na podlagi zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih razposlal okrožnico na vse davčne uprave, da javno pozovejo plačevalce zemljarine, naj do 31. januarja prihodnjega leta vložijo svoje utemeljene zahteve o znižanju dopolnitve zemljarine. Znižanje se dovoljuje pod temi pogoji: če davkoplačevalec živi le od zemlje, če davkoplačevalec obdeluje zemljo sam, če ima njegova rodbina več ko 5 članov, če dopolnilni davek ne presega 5000 Din in če je svojo prijavo vložil v rednem roku do 31. januarja 1933.

Razid društva. Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani, podružnica Maribor, se je po sklepu likvidacijskega občnega zbora v Mariboru prostovoljno razšlo.

VIII. kongres Zveze planinskih društev Jugoslavije bo na praznik Treh kraljev ob 9. uri dopoldne pri »Orlu«. Dnevni red kongresa je zelo obširen, ker obsega tudi referate raznih priznanih in za planinstvo zaslužnih delavcev in ga bomo ob priliki objavili. Da bo tokrat kongres v Mariboru, je zasloga naše agilne podružnice SPD, ki je stremela za tem, da zbere planince iz vse države v našem obmejnem planinskem centru.

Pravo božično razpoloženje je bilo v mestu oba dneva. Dostojno in mirno so potekali prazniki, čeprav letošnje božičevanje ni bilo tako, kot so si ga premnoگی želeli. Božič je bil letos brez snega, kar je motilo pravo božično sliko. Na praznik sv. Štefana je sicer pobelil mesto in okolico, a bilo ga je vse premalo. Večjih prireditev pa ni bilo, zato so preživeli Mariborčani Božič doma, le nekaj navdušenih planincev je odšlo na Pohorje.

Božičnica v Mestnem mladinskem domu. Preteklo soboto popoldne je priredila mestna občina mariborska v Mestnem mladinskem domu božičnico deci mestnega zavetišča. Božičnice so se udeležili mestni župan g. dr. Franjo Lipold in zastopniki kuratorija Mladinskega doma podžupan g. Golouh, vodja socialno-političnega urada g. Brandner in mestni fizik g. dr. Wankmüller. V dvorani doma je stalo lepo božično drevo, okrog katerega se je zbralo 135 otrok. Pod vodstvom učiteljice gđ. Ravniharjeve je decica nastopila z izbranim sporedom in je bil gimljiv zlasti nastop male deklice, ki se je v lepih besedah zahvalila mestnemu županu g. dr. Lipoldu za skrb, ki jo posveča deci. Po sporedu je bila vsa decica bogato obdarovana.

Studenški Božič je potekel še precej mirno in dostojno. Kljub »razliki«, ki so jo dobili v delavnici, ni bilo prekomernega popivanja — na žalost številnih gostilničarjev, ki so zlasti za Stefanovo pripravili zabave. Mnogo debat se je pletlo okrog burne petkove občinske seje. Mnenja so kaj različna, o čemer bomo še poročali. Za Silvestrovo se pripravljajo studenška društva s pestrimi sporedi. Višek bo vsekakor dosegel zopet — Sokolski dom.

Božičnica v opekarni »Lajtersberk«. Košaki. Dne 23. t. m. ob 16. uri popoldne je omenjena tvrdka v obilni meri obdarovala vse svoje delavce in njih otroke s perilom, kurjavo, živcem, cigaretami in vinom.

Službenih list dravske banovine objavlja v letošnji 102. številki: pravila o opravljanju izpita za zvanje profesorja srednjih trgovskih šol, ratifikacijo radio-telegrafske konvencije po Kostariki in spremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev na področju dravske banovine.

Novi tisočaki. Naša Narodna banka bo dala s 1. januarjem 1933. v promet nove bankovce po 1000 Din. Velikost novega tisočaka je 195×121 milimetrov. Bankovec je tiskan na belem papirju z modrikastim tonom. V sredi na gornji strani je v belem krožnem polju filigran za kraljevo sliko. Na licu bankovca je na levi strani podoba kraljice Marije. V sredi nad krogom za filigran je državna kruna v barvi, a nad krono v okviru napis v cirilici: Narodna banka kraljevine Jugoslavije. Na desni strani bankovca je krepak orel v poletu. Na drugi strani tisočaka sta na levi in na desni simbolični ženski podobi. V sredi pa je, dotikajoč se filigranskega kroga, dvoglavi beli orel.

Vreme. Včeraj je padlo 8 milimetrov snega. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2 stopinji pod ničlo. Tlakomer se dviga in je kazal davi ob 7. uri pri 13 stopinjah 752, reduciran na ničlo pa 750,8. Vreme je oblačno, piha pa mrzli severozapadni.

Štefanovanje Postojnčank in Postojnčanov. Sinoči se je zbralo pri Starmanu v Frankopanovi ulici lepo število Postojnčank in Postojnčanov k praznovanju nekdanjega njihovega cerkvenega patrona na sv. Štefana in da poživijo spomine na prelepo Postojno. Po daljšem času so se zbrali zopet stari znanci, stare postojnske korenine, med njimi dobri Matevž s svojo družino, Vičičevi, ga. Bonačeva s sestrami, manjkala pa tudi nista Martinčkov Jakob in Smerdu. Prišlo je tudi nekaj Zajčarjev. Vsem je bil lep večer in so prepričani, da bodo drugič prišli vsi, ki jih je usoda pregnala z domače postojnske grude.

Nezgoda. Pri čiščenju tovarniških dimnikov tvrdke Hutter in drug. se je včeraj ponesrečil 40letni kurjač France Markovič. Padel je s precejšnje višine na tla in si zlomil desno nogo. Zdravi se v bolnišnici.

S sporeda cirkusa »Algabomo«: Cirkuska fanfara. Zverinjak. Gostje iz Hollywooda. Nastop dresiranih levov. Osel, ki ni osel. Parterna aeronautika. Zongler Dolgokrak. Medved Brundo se zabava. Med nehom in zemljo. Akrobacije in premetavščine. Raketni polet v vsemirje itd. itd. Zato na Silvestrovo: vsi v Union!

Krvav praznik sv. Štefana so imeli fantje pri Sv. Marijeti na Dravskem polju. Večja družba jih je popivala v neki gostilni, ko pa jim je zlezlo vino v glave, je nastal prepir, iz katerega se je razvil pozneje krvav pretep. Najbolj jo je izkupil 26letni delavec Jože Pesek, ki je obležal na bojišču s prerezanim trebuhom. Hudo ranjenega Peska so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Iz deročih valov Mure je pred dnevi v Apačah rešil graničar Milan Stojkovič delavčovo ženo Terezijo Husarjevo iz Gornje Radgone. Husarjevo so namreč domače razmere pripravile do obupa, zato je sklenila napraviti konec svojemu trpljenju. Vzela je s seboj svojega petletnega sinčka, se napotila proti Muri in se zagnala z otročičem v naročju v deroče valove. Njeno početje pa je opazil graničar Stojkovič, ki je skočil v vodo in rešil nesrečno ženo in otroka pristojevalne smrti. Pri tem junaškem delu bi se bil graničar skoro sam utopil.

Delo reševalne postaje. V nasprotju s policijo je imela zadnje dni obilo opravka reševalna postaja. Prvo pomoč so poiskali na postaji, kjer so bili obvezani in se zdaj zdravijo v domači oskrbi, 45letni delavec podjetja »Transport« Anton Kožuh, ki si je pri delu zmečkal sredinec desne roke; 26letni mesar Franc Gašek iz Plinarniške ulice, ki se je ranil občutno na levem ušesu; 67letni delavec Anton Jelenc s Pobrežja, ki se je nevarno poškodoval na nosu; 35letna posestnica Rozalija Kirbiševa iz Prepolja, ki se je porezala na desni roki; trgovec Karel Haber, ki se je poškodoval na čelu in 35letni prikojevalec Franjo Nemec s Teznega, ki se je dopoldne po nesreči močno ranil na levi roki. Potrebno prvo pomoč je reševalna postaja nudila v nedeljo zvečer tudi 26letni mizarjevi ženi Tereziji Lešnikovi z Aleksandrove ceste, ki jo je popadel pes in jo ugriznil v desno stegno, nakar je bila napotena na mestni fizikat, ki bo ugotovil, če pes morda ni bil stekel.

»Franz Josefova« grenčica da dobro podlago, jasno glavo in mirno spanje.

Požar. Na sveti dan je izbruhnil zaradi malomarno očiščenega dimnika majhen požar v poslopju mestnega vojaškega poveljstva. Vnele so se saje, kar pa so poklicani gasilci kmalu pogasili in preprečili vsako nadaljno nevarnost.

Izsleditev nevarnega roparja. V roke policije je padel na prvi božični dan ropar, ki je oropal v nedeljo 18. t. m. popoldne v Kraljevičeva Marka ulici učenca III. razreda ljudske šole Slavka Pistotnika z Meliske ceste in mu nasilno odvzel 70 Din. Pistotnik je včeraj mimo-grede zagledal v Vrablovi gostilni na Meliski cesti mladega moškega, v katerem je spoznal svojega napadalca. Takoj je odhitel na stražnico in prijavil svoje odkritje. Stražniki so pohiteli v gostilno, med tem pa je moški že izginil. Toda po krajsšem zasledovanju so ga izsledili in prijeli v Kacijanarjevi ulici. Pri zaslišanju so ugotovili, da je 25letni mersarski pomočnik Avgust Ribič s Pobrežja. Ribič je roparski napad nekaj časa tajil, pozneje ga je pa vendarle priznal. Zasliševanje policija nadaljuje, ker sumi, da je izvršil tudi oba cestna roparska napada pred tedni v Razlagovi ulici in pri samostanu usmiljenih sester.

Slabost na trgu. V soboto dopoldne je nenadoma postalo slabo na Glavnem trgu med nakupovanjem živil 32letni zasebnici Magdaleni Fluherjevi, ki jo je moral rešilni avtomobil prepeljati na njen dom v Magdalenski ulici.

Vlom na sveti večer. Na sveti večer je vlomil neznan tat v stanovanje namoščenke Katarine Batističeve v Grajski ulici 2 v času, ko je bila Batističeva pri polnočnici. Ko se je vrnila od maše domov, je našla stanovanje odklenjeno. V zli sluhnji je stopila k omari, kjer je imela shranjen denar, in ugotovila, da ji je vlomilec odnesel vso gotovino v znesku 900 Din.

Narodno gledališče

Repertoar

Do sobote 31. decembra: Zaprto.
Sobota, 31. decembra ob 21. uri: »Pri belem konjičku«.

Silvestrovo v gledališču. Po dolgem času bo letos tudi na Silvestrovo v gledališču predstava. Ponovila se bo Bonatzkega revijska opereta »Pri belem konjičku«, ki je bila sprejeta nad vse simpatično, ter je bilo smešno in zabavno kot le redkokdaj. Veljajo normalne glasbene cene in bloki.

Peter Burja, priljubljeni tenor, ki je po svojem odhodu iz bivše mariborske opere deloval z odličnimi uspehi na mnogih operah, zlasti v Olomouci in v Bratislavi, bo v kratkem gostoval v mariborskem gledališču. Nastopil bo kot rimojster Koltay v Abrahamovi popularni opereti »Viktorija in njen huzar«. Gospod Burja je v tej vlogi večkrat zelo uspešno nastopil v bratislavskem gledališču. Opozorjamo že danes na to gostovanje.

Pri belem konjičku

Opereta v treh dejanjih.

Revijska opereta, ki je še večje poplitvenje in varieteziranje že itak lahke muze, je preko nemških odrov pritomala srečno tudi v Jugoslavijo; najprej na vzhod, sedaj pa obenem v Ljubljano in v Maribor. »Pri belem konjičku« je tipično tako delo in tega so se zavedali tudi vodstvo, režiser in igralci ter napravili variete. Za injekcijo hiračemu gledališču je to v materialnem oziru morda dobro (pravičnost računa bodo pokazale ali ovrge seveda šele priize), kako pa je z umetniškim postanstvom Narodnega gledališča, me ne vprašajte. Materialna kriza je hudo zlo za umetnost in kulturo, to so ugotovili že nešteti sodobni duhovi, in drugod se o tem veliko piše in razpravlja. Kaj naj zato storimo mi Slovenci, in naposled še mi v Mariboru! Človeku je hudo, ko vidi kako ginejo ideali, kako pada splošni nivo, a iz ljubezni do gledališča si vendar želi, naj bi »Beli konjički« napolnili blagajno, da bo lahko vsaj še nekaj odrajtala za ubogo umetnost, za tisti drobec, ki se kakor draguli še blesti med brozgo!

Gledališče je bilo pri premieri v nedeljo in prvi repizi v ponedeljek polno. Morda se bo torej ta želja le izpolnila in bo iz izkupička kmalu vstala predstava, ki bo govorila o pravem poslanstvu gledališča, ne vulgarnega zabavišča današnjih plitvih dni »slagerske mentalitete«. Režiser g. Kurt Bachmann se je tudi zares potrudil. Zmagal je silno množico snovi, nastopov, zborov, plesov itd. tako, kakor nismo pričakovali. Oder je bil kar pretesen. Prav tako se je potrudil dirigent g. Herzog. Nastopi zborov in plesnih skupin so bili za naše razmere prav dobri. Prav tako so se potrudili (kolikor se je bilo sploh treba) tudi solisti, pevci in igralci. Po vrsti jih ne bomo naštevali, jih je preveč. Najboljši so bili pač zopet gđ. Udovičeva, g. Belizar Sancin, g. Daneš, gđ. Barbičeva itd., saj je nastopil ves ansambl. V umetnost sredi varietetskega artizma se se rešili tudi nekateri karakterni tipi naših igralcev in igralk.

Komur se torej hoče spektakla, kakršnega Maribor še ni doživel, naj ne zamudi ogledati si »Belega konjička«! Le noter, le noter, cenjena gospoda, — za mal denar boste videli in slišali »svega i svašta«!

Zelodčne bolečine, pritisk v želodcu, gnoloba v črevesu, žolnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blede barva obraza, izginejo često po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice, s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specijalni zdravnik za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefova« voda toplo priporočljiva kot v te namene služeče domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Prikimala je starka zima na nogah čevlje »Tempo« ima Maribor, Slovenska ul. 18, Celje, Dečkov trg 4.

Pri graških Slovencih

PISMO IZ GRADCA.

Po ulicah in cestah predbožično vrvenje, po gostilnah in kavarnah drenje, nad mestom pa jasno zimsko nebo. Stran od tega življenja v središču Gradca pa stoji na jugu od Ringa v Klosterwiesgasse stanovajska hiša, kjer domuje v prvem nadstropju slovenska »Čitalnica«. V njej se zbirajo graški Slovenci in v njej je našel gostoljubno streho tudi »Triglav«, organizacija slovenskih visokošolcev. V hiši sta doma edini slovenski organizaciji v Gradcu.

Vez, ki združuje graške Slovence, je dr. Klasinc, mož, pa, ki vodi organizacijo in ki predseduje Čitalnici, je pekovski mojster Matija Kukman. Že nad 40 let je v Gradcu in kakor nikdo drugi zvezan z razvojem graških slovenskih organizacij. Bil je l. 1896. pri ustanovitvi »Edinosti«, nato pri njenem poživljenju v »Napreju«, doživel je borbo med katoliško in svobodomiselnostjo usmerjenimi, katero sta vodila dr. Breclj in prof. Brolih, in je razgnala 1902 »Naprej« v krščansko izobraževalno društvo »Domovina«, v kateri so se zbirali »Zarjani« in delavci, in v »Čitalnico«, ki je bila zbirališče svobodomiselnih izobražencev. Ko pa je bila »Domovina« na tem, da postane radi vplivov visokošolcev v »Taboru« in »Triglavu« svobodomiselnost, se je iz nje rodil l. 1911 »Kres« kot naslednik »Domovine«. »Čitalnica« in »Kres« sta preživela svetovno vojno in prevrat. Ker pa je po svetovni vojni ponehal dotok Slovencev v Gradec, je moral »Kres« avgusta letošnjega leta likvidirati, potem ko je l. 1929. organiziral svojo zadnjo javno prireditel. Ostala je Čitalnica sama, ki je tudi prevzela »Kresov« inventar.

Čitalnica je organizacija graških Slovencev, ki so avstrijski državljani, ki pa so ohranili tudi svojo narodno zavest. To so predvsem nameščenci in obrtniki. Socialno živijo večinoma v težkih razmerah, saj je mnogi izmed njih izgubil službo prav radi svoje narodne zavesti. Kulturni stikov z domovino nimajo, pravtako pa tudi ne z graškimi Nemci. Značilno za razmerje Nemcev do »Čitalnice« je dejstvo, da je ne najdemo v nobenem adresariju ali pa to, da ni »Kresove« smrti zabeležil niti en graški list. Pravtako so brez stikov s tukajšnjimi Srbohrvati. To na prvi pogled razočara. Razumljivo pa postanejo te razmere, če upoštevamo n. pr. eno samo dejstvo: Čitalničarji tožijo kako po ameriško asimilirajo Gradec slovenske ljudi. In na to odgovori brat iz juga, ki zavzema važno mesto: »Imajo prav; tako si omogočijo obstoj in življenje v nemškem mestu!«

Pravtako manjkajo stiki s Slovenijo. Izmed časopisov, katere »Čitalnica« redno iz brezplačno prejema, moramo omeniti samo »Večernik«, in v zadnjem času tudi »Pohod«. Od Slovencev pa, ki pridejo v Gradec, obiščejo »Čitalnico« samo brezposelni ali berači. Hladne, ali vedno korektno so razmere med »Čitalnico« in jugoslovanskim konzulatom. Po-

vod za to je bila čitalnična prireditel l. 1930., prirejena v »Češkem domu«. Čelih so namreč izborni organizirani! Na tej prireditvi je nastopil čitalnični pevski zbor, pri katerem so sodelovali tudi 4 bolgarski akademiki, po mišljenju prišasti Stambolijskega. To je bil povod, da so se razdrli stiki »Čitalnice« s konzulatom in da od tedaj ne sodeluje osebje konzulata pri »Čitalnici«.

Ljudi, ki so po rojstvu Slovenci, imamo v Gradcu vsaj 15.000. To so oni, ki govorijo slovensko. Ko so šli letošnje leto transporti Sokolov v Prago, je bilo takoj na razpolago na kolodvoru osebje, natakariji, ki govorijo slovensko. Če se zapoje v gostilni izven mestnega središča slovenska pesem, jo takoj pozna in zna vsaj polovica gostov. Gradec je naše priseljenice asimiral prav po ameriško. In edini zavedni ostanki slovenske emigracije se zbirajo v »Čitalnici«, ki pa je danes tako daleč od svoje domovine kakor prometno Tristan da Cunha od kulturnega sveta. Domovina, ti si kakor zdravje...

Pravtako kakor predstavlja »Čitalnica« zadnjo fazo narodnostnih bojev, nas spominja na narodnostne predvojnne boje graški »Triglav«. Ustanovili so ga slovenski visokošolci po iniciativi Mariborčana Glušica maja l. 1932. Rektorat je dovolil društvo pod pogojem, da ne bo imelo nobenih stikov z Jugoslavijo. Ko pa je prišel nato »Triglav« s prošnjo, da se dovoli njegovim članom nositi triglavske barve, je rektorat odgovoril, da bo to dovolil, ako dovoli ena jugoslovanskih univerz nositi nemške barve. Na zadevni dopis je podala to izjavo fakulteta v Skopju, zagrebška univerza pa je odgovorila, da bi to dovolila, če se ustanovi tako društvo, ki bi to zahtevalo in bi bilo od univerze priznано. Na podlagi tega je »Triglav« prošil za nošnje triglavske barve pri promocijah. Kako se bo vprašanje triglavske barve na graški univerzi rešilo, bo pokazala bodočnost. Na vsak način pa ta težnja »Triglava« osvežuje spomin na borbo za slovenske barve v Gradcu l. 1848. in vse XIX. stoletje. »Triglav« je sodeloval z akademskimi organizacijami Bolgarov in Poljakov za enakopravnost pri plačevanju taks, šolnine in vpisnine tujcev z domačini. Borba se je končavala do zadnjega semestra uspešno, pač pa so črni izgledi za bodočnost.

Drugače pa stoji »Triglav« v tovariškem razmerju do Srbohrvatov, s katerimi je tudi tvoril do svoje ustanovitve »Jugoslovensko akademsko združenje«, ki pa se je koncem l. 1931 razšlo in od katerega je podedoval večino knjižnice. Sožitje naših visokošolcev z nemškimi dijaki na univerzi je dobro, neugodno je razmerje do Bolgarov, medtem ko manjkajo stiki s Čehi; to pa radi tega, ker čeških visokošolcev v Gradcu ni.

Obe graški slovenski organizaciji nas spominjata na čase, ko smo tudi mi še živeli v sličnih položajih na robu narodnostnega propada. In kakor je živela ta-

krat v nas vera v bodočnost, tako živi danes v srcih graških Slovencev sigurno prepričanje, da niso oni zadnji svojega rodu. To vero jim krepi zlasti mladina, ki se zbira v »Čitalnici«. S to vero smo se vzdržali Slovenci v Podravju, s to vero so se vzdržali Slovenci v Gradcu, čeprav samo nekaj sto zavednih, in z isto vero moramo gledati tudi mi v Jugoslaviji v lastno veliko bodočnost.

Styriacus.

Ptuj

Premestitev živilskega trga. Ker je novi trg ob Slomškovi ulici v glavnem že urejen, odreja ptujska mestna uprava v smislu zadevnega sklepa občinskega sveta, da je prodaja mesa, mleka in mlečnih izdelkov od 2. januarja 1933 na dosedanjem trgu nedopustna ter se sme prodajati le na novem trgu.

Akcija za brezposelne. Ker število brezposelnih v mestu Ptuj ter v neposredni okolici stalno narašča, se je ustanovil poseben odbor, ki si je nadel nalogo organizirati obsežno podporno akcijo za brezposelne. V odboru so zastopani delodajalci, kakor tudi delojemalci ter bo poskrbljeno, da se bodo nabrani prispevki uporabili za določen namen. Ker se bo ustanovila tudi posebna kuhinja, so darovi v naturalijah enako dobrodošli.

Razstava umetniških slik. V poslopju ptujske gimnazije so priredili profesor Karol Jirak, ptujski domačini Oton Trubl, Jan Oeltjen in njegova žena Eliza, rojena Kasimirova, razstavo umetniških slik. Tem moštrov se je pridružil še domačin Leo Wallner, ki študira na zagrebški akademiji. Na razstavi so prav lepe in mojstersko izdelane slike; priporočamo, da obišče to lepo prireditel, kdor le more.

Smrtna kosa. V Gradcu je umrla Roza Kodela, žena posestnika in pekoveškega mojstra v Ptuj, v 54. letu starosti. Blagi spomin!

Iz občinske službe. Pri ptujski mestni občini nameravajo znižati prejemke občinskim nastavlencem ter odslužitvi tudi tamkaj nastavljene državne upokojeence. Optimisti računajo, da se bodo na ta način izdatki znižali za 200.000 Din na leto.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor-matica ima drevi ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu izredno odborovo sejo radi prireditve Silvestrovega večera. Priidite vsi in točno ob določenih uri. Zdravo!

Sport

ISSK Maribor povabljen na Reko. ISSK Maribor bo 2. februarja 1933 gostoval na Reki ter odigral proti F. C. Fiumano prijateljsko tekmo. Revanšna tekma pa se bo odigrala za velikonočne praznike v Mariboru.

Predčasno osivenje las preprečite z redno nego las s »Črno glavac« in s sredstvom »Haarglanze«. Spiranje s tem sredstvom, ki je priloženo vsakemu zavojčku »Črne glavce«, okrepi lase v njihovi strukturi. Lasje ostanejo zdravi in lepi ter odporni proti vsem škodljivim vplivom. »Črna glavac« s sredstvom »Haarglanze« in očali je na razpolago za svetle in temne lase in za taljo zvani »extra-blonde«.

ASK Primorje v Trstu. Včeraj je moštvo jesenskega prvaka LNP ASK Primorje odigralo v Trstu prijateljsko tekmo s F. C. Triestino. Tekma je končala s porazom Primorja v razmerju 4:0 (2:0). V moštvu »Primorja« je igral kot gost vratar mariborskega Rapida Herman.

Nogometni turnir za pomožno akcijo v Mariboru. Mariborski klubi bodo tudi letos priredili nogometni turnir, katerega čisti dobiček bo pripadel pomožni akciji. Turnir se bo pričel najbrže 1. januarja.

Srečke za revne davkoplačevalce.

Neki davčni uradnik v Budimpešti je predložil davčni oblasti značilen predlog. Izdelal je načrt loterije, katere srečke bi se ob koncu leta razdelile točnim plačnikom davkov. Loterija bi imela 50 dobitkov in kdor bi dobil tako srečko, temu bi davčna uprava vrnila ves vplačani davek.

Najstarejša mačka na svetu.

Ekspedicija, ki jo vodi profesor Jepsen v Južni Dakoti, je pred kratkim našla lobanjo neke prazgodovinske živali mačjega rodu. Učenjaki cenijo starost najdene lobanje 8 do 9 milijonov let.

Sam se je sodil.

Pred meseci smo poročali, da je ameriški bankir Davis poneveril milijon dolarjev in pobegnil v Evropo. Te dni pa so ga spoznali njegovi znanci in ga prijavili policiji. Ob aretaciji so našli pri njem samo še 200 dolarjev. V celici, kjer je bil zaprt, se je obesil na svojo kravato.

»Zakaj ste ostavili svojo zadnjo službo?«
»Nudila mi je premalo upanja, da bi na predovala.«
»Kako mislite, premalo upanja?«
»Šel je bil že oženjen.«

M. Almar:

Moja mala prijateljica Nada

Vi, ki pričakujete ljubavno povest, le odložite ta list! Moja Nada je namreč sedaj punčka štirih let.

Ko je bila stara komaj dve leti, je še iztegovala svoje ročice za zvezdami; očka ji je moral celo posoditi palico, da bi jih lažje dosegla. Sedaj se ne trudi več za nedosegljive reči; pozna razdalje in preudarna je. — Poznam pa ljudi, ki vse življenje te otroške bolezni ne prebolijo. In kaj imajo od tega? Med tem, ko gledajo zvezde, se oškropijo s cestnim blatom! Nekateri se tudi nauče škiljenja; morda se jim tako razširja vidno obzorje, kar vsekakor ne more škodovati.

V tem času — torej pred dvema letoma in še dolgo pozneje — je bila moja Nada v najbolj prijateljskih odnosih s vsemi živimi in neživimi bitji. Tikala se je z žarkim solncem in s prijazno lunjo, z vsemi mačkami in psi, s hrošči in z »milostljivimi« vseh vrst, z najmenitnejšo gospodo in z grmičevjem ob cesti.

Posebno mnogo zanimivosti je bilo vedno v Urbanovi ulici. Vi, ki hodite po

njej, morda celo dan za dnem: stopite zbrano mimo Pirhanovega vrta! Kajti tam za ograjo, v zatišju grmičevja, tam so palčki; dobro poslušajo, kaj govore mimoidoči; Bog ve, kakšno past namestavajo nastavitvi človeku, ki izreče žal besedo svojemu bratu! Palčki so tam in pisana mucka; lepo se umiya, da bi dostojno stopila pred ljudi. — Vi se čudite, da je na tem vrtu toliko tajnega življenja? Toliko gladkih borovcev s svilenimi iglami in vitkih brez »tenkolask«? In spomladi toliko spominčev? Jaz ne; kajti vem, da je bila tam globoka jama, kamor so ljudje odlagali »smeti«; pepel lepih pisem in raztrganih otroških knjig, stare, nerabljene igračke in kaj vem, kaj še vse... in v jami je zvenelo toliko smeha! Da, zares, notri v jami, kamor so se peljali otroci po šolskih torbicah kakor po najboljših saneh...

Tudi Rex je v Urbanovi ulici. S ponosom, ki opravičuje njegovo ime, opazuje dogodke na cesti. Obiske rad po »dravljah s svojim kratkim »vhov« — »Zakaj se bojiš, Nada?« — »Kaj hoče pes od mene?« — »Nič slabega; samo pozdravlja te; ne zna reči »Dober dan« tako kot ti.« — »A ja!« Vendar rajše varuje previdno distanco; Rex je le prevelik za malo Nado.

Poleti je pač posebno lepo, ker vrt še ne spi, čeprav že migljajo prve zvezde. »Kaj to dela ci-ci?« — »Hrošček poje.« »Kaj poje hrošček?« — »Tako poje: ci-ci, solncece, kje si?« — »A ja, kaj še?« — »Ci-ci, lunica, kje si?«... In glej, svetla tovarišica noči se je že bila vzpe-la nad strehe sosednjih vil... »Hrošček, hrošček, glej zdaj lunico, tukaj je!!«

Pozimi ima Nada skrb. Ne zase; saj ima sneže in sanke, tudi plašč in kapico ima. Tudi ne za konja; ta ima čeljuste. Pač pa za ptičke: bosi skakajo po snegu; najbrž jih tudi zaradi tega petje več ne veseli.

Včasih mi kaj pripoveduje o svojih prijateljih: o fantku, o Marici, o Branku, o gospodu Marku. — Naenkrat je v meni velika pozornost: bil je namreč čas, ko sta me zasledovala žar njegovih modrih oči in jasnina njegovega intelekta; drugi pa so pravili o njem, da je mrzel in ohol — in kaj misliš ti, moja mala? »Nada, imaš rada gospoda Marka?« Morda pol minute sem čakala na odgovor; potem me je pogledala resno očitajoče: »Saj imam tebe tudi rada!«

Dobro, da me imaš rada — vsaj ti. Saj drugi itak nimajo časa. Gospod Marko mora čitati časopise in popravljati svet, mora razmotrivati filozofske in filološke

probleme; prav zares, nima časa. In drugi tudi ne. Je že tako. Pri tem pa imam še to smolo, da to hitro opazim, čeprav mi rečejo: »Magda, pridi...« Grem — in se iznova prepričam, da nimajo časa. V tvojih očeh, Nada, pa je vselej vesel pozdrav, če pridem, in obžaljujoča pozornost, če odidem. Hvaležna sem ti.

Zadnjič se mi je sanjalo o tebi. Utrujeno in slabo oblečeno sem te našla na mrzli cesti. Vzela sem te v naročje in te spečo nesla čez most. Drava je bila visoka in voda mi je pljuskala ob gležnje; mnogo rib in ribic je prišlo gledat, kaj je to. Nisem se bala; vesela sem bila topline tvojega zaupanja in tvojega nežnega telesca, dasi je bil sijaj tvojih oči, ki se zvečer tako nerade zapirajo, že zastrt.

Med svojimi papirji imam neke uspa-vanko zate, ki se končuje s kitico

...Še ti zapri
vesele oči,
saj palček jih že opazuje;
na lučko preži,
ki v njih še bodi,
da z njo si noč razsvetljuje...

Tudi jaz sem si izposodila svojo lučko. Nada, oprosti mi!

Radislav Rudan

Rod na razpotju

(Povest)

Mračno je bilo v njej in le s težavo je razložil na steni podobo loške Marije, ki jo je bil o Velikem šmaru kupil na sejmu in jo z ostrim glogovim trnom pritrldil na skalo. Pred njo je pokleknil in sklonil glavo. Nizko, globoko mu je klonila, da se je skoraj kolen dotikala.

Tako je ždel nepremično, kakor da ne bi bilo v njem življenja, le usahle ustnice so se mu premikale — molile so in prosile...

»Devica, Mati najdobrotlivejša,« so šepetale, »reši ga! Pripelji ga zopet domov! Pokaži mu pot, da ne bo poginil brez tolažbe pri tujih ljudeh! Grešil je, razžalil me je, zapustil starega in onemoglega, a moj sin je, kri moje krvi. Odpusti mu, kakor mu jaz odpušam!«

Počasi, mukoma se je zganil, dvignil sivo in od gub razorano olavo, uprl sive in vodene oči v podobo Marije in zajecjal:

»Glej, če mi ga vrneš in mu daš zdravje in življenje. Te bom častil še bolj vdano kakor sem Te dolej. K Tebi v Log bom poromal, peš bom hodil s temi starimi nogami in še njega bom pripeljal s seboj, k Tebi, pred Tvoje obličje, da ga boš blagoslovila.«

Molitev in zaobljuba sta ga umirili. Potolažen se je dvignil, pokrižal in zopet lotil dela. In med delom je mislil:

»Morebiti je bilo prav tako dobro in potrebno? Tesno mu je bilo doma, pa ga je poklicalo v svet, med tuje ljudi, da bi si sreče poiskal. Svet pa mu je vrnil prezir za ljubezen in kamen za kruh — in ga je ozdravil. Ko se bo povrnil, ne bo več hrepenel po tujini in po njeni poganski sreči. Spoznal bo, da je tu, v bajti pod hrastom in v kamnolomu njegovo mesto, da mu

je bilo tako odločeno in usojeno in nič drugače.«

Caharija se je sam začudil tem svojim mislim in se je kakor otrok razveselil:

»Domov se bo vrnil; zopet bo prijel za kladivo, sédel na enonogi stol in nadaljeval svoje delo. Bajta pod hrastom bo oživila, oženil se bo, otroke bo imel in vse bo dobro. Ne bom umrl sam in zapuščen in moja rodbina se ne bo izgubila: rastla bo in se množila, v bodočnost se bo razrašala...«

Misel na vnuko, na novi Blažonov rod, mu je raznežila dušo. V duhu jih je videl, kako se igrajo pod hrastom, kako brodijo po vodi v studencu in oči so mu zagorele v čudežno svetlem blesku.

»Morebiti,« je upal, »bom doživel še toliko, da bom videl tu poleg sebe in poleg Franceta njegovega sina. Majhen in šibek bo prijel za kladivo in bo tolkel. Zvečer bo jokal, ker ga bodo roke bolele, pa se bo že utrdil. Postal bo trd in močan kakor hrast, da ga še burja ne bo mogla prevrniti.«

Skoraj nasmehnil se je ob tej podobi, ki jo je naenkrat zagledal v duhu pred seboj. Tako je bil zaverovan v svoje sanje, da bi bil kmalu preslišal opoldansko zvonjenje, ki se je tedaj oglasilo doli v vasi in se razlegnilo po bregovih do ceste, do kamnoloma in do ogromnih pečin nad hrastovo mejo. Caharija je snel klobuk in je molil. Ko je domoj, je vstal in se napotil proti domu. Nič več ni čutil revmatizma in ne teže let; čilo, kakor mladenič, je stopal po blatnem kolovozu med razgledanimi skalami...

Čez pot je prišel droben kraljiček in se s prifrknjenim repkom izgubil v rojevini. Megla se je pričela dvigati in Caharija se je zazdelo, da voha burjo, ki je še ni bilo, a se je pripravljala nekje tam gori za grebeni Nanosa in čakala, da bi planila čez skale v hrastove meje, na cesto, v dolino in tja dalje doli čez Kras do Opčin in do Trsta.

Burja — konec jeseni in pričetek zime...

IV.

Megle so se dvignile in nebo je bilo kakor umito. Topli solnčni žarki so se uprli v nanoška pobočja in v tesno dolino med Št. Vidom in Otoščami, da so izsušili vlago in je bilo v prisojnih zatišjih toplo kakor spomladi. Nobena bilka, nobena vejica se ni ganila; bilo je tiho kakor v grobu. Samo po grebenih strmega gorskega hrbišča so se po razjedenih čerch vesile raztrgane meglice, zástave.

To je bila tišina pred burjo, pred strašno, vse uničujočo burjo — in ljudje so hiteli na njive, da bi spravili zapoznelo repo in odpeljali kopice koruzne slame. Bilo je povsod živalno življenje: na njivah, kjer so hiteli ljudje s svojimi opravili in v gozdovih, kjer so se podile šoje in vreščale, da je šlo skozi njesa. S polja se se dvigale vrane. V veliki črni jati so zletele visoko pod nebo in se z glasnim krakanjem in s stisnjenimi perutnicami spuščale priti tlom. Kakor kamenje so padale, da bi se bile ubile, ko bi telebnile na tla, a sto sežnje nad zemljo so se zopet pognale v stran, preletele dolino in se v ostrih zavojih privile v višave.

S polj in pobočij so jih gledali ljudje in so vedeli, kaj pomeni njihovo letenje; vedeli so, da črne ptice slutijo bližajočo se spremembo vremena in so še bolj hiteli. Ko so opravili, so se vrnili v vasi in so bili zadovoljni, da so doma, pri toplem ognjišču.

Tedaj so se v daljavi nad modrim Čavnom pričeli grnati sivi oblaki, gori nad Razdrtim pa je rdele nebo v zahajajočem solcu. Krvavordeča zarja je bila razlita čez ves nebosklon, da so bili kontrasti med vzhodom in severom, jugom in zahodom tako presestetljivo lepi in čarobni, kakor lepših ne bi mogla nastikati najbolj bujna domišljija.

(Se bo nadaljevalo.)

Čita'te »Večernik«!

Najfinejši rum Brandy Pristna slivovka

en gros!

in vse vrste likerjev i. t. d.

en detail!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 9

Telefon 25-80

Tovarna likerjev, desertnih vin in sirupov!

Mali oglasi

Razno

MESARIJA.

dobro upeljana in dobro idoča na jako dobrem kraju, se zaradi različnih razmer takoj odda v najem ali pa se tudi prodaja. Vprašati: Studenci, Radvanjska cesta 6, Lešnik. 4372

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA in vaših koles ne boste več rabili, nudi se vam prilika, da jih pustite temeljito osušiti emajlirati, poniklati, vse kroglične ležaje zbrusiti, tako da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporočila se mehanika delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zadoštuje dopisnica, da pridemo na dom po kolo! 3889

STAREJŠA GOSPA

da gostilniško koncesijo tistemu, ki ji da stanovanje in hrano. Ponudbe na upravo Večernika pod »Gostilničar-ka«. 4365

JA, NE POZABI.

da lahko najboljšo prodajo dobrih knjig, starinske reči, kakor nakit, zlatino, srebrnino, obleko, pohištvo itd. in najcenejše kupiš v Grajski stari-narni, Trg svobode 1. 4000

TRAJNI KODRI 100 DIN.

onduliranje 6 Din, bubi striženje 6 Din, manikiranje 6 Din pri Marici Požar, gledališki frizerski, Vetrinjska ul. 11. 4364

Prodaj

LEP KOŽUH

za gospoda s pižmar podlago ceneno na prodaj. Vprašati pri Butolenu, krznarstvo, Loška ulica. 4367

ČEVLJARSKO ORODJE na prodaj. Frankopanova ulica 8. 4366

UMIVALNIK

z marm. ploščo in zrcalom. zavese, karnise in drugo na prodaj. Aleksandrova c. 45-11. vrata 10. 4341

PRODAM GRAMOFON

18 plošč in dvoredno harmo-niko. Stanko Vrazova ul. 22. Pobrežje. 4351

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO

oddam. Mlinska ulica 6. 4374

SOBO ODDAM

eventuelno s hrano, eni ali dvema boljšima osebama. Naslov v upravi. 4183

PAZNO SOBO

s posebnim vvhodom, oddam. Koseskega ul. 41. 4318

SOBO

s prostim vvhodom, parketirano, z električno razsvetljavo, eventuelno s hrano, oddam. Primorska ulica 10. 4325

Umrl nam je na božični večer naš dobri oče, stari oče, tast, gospod

Alojzij Karba

poštni kontrolor v pokoju.

Pokopali smo ga, dne 26. decembra 1932.

Maribor, dne 27. decembra 1932.

Ana, soproga; Josip, profesor, Mirko inženjer, Milica, učiteljica, Davorin, stud. tehnike, otroci; Franjo Lorber, zet; Ksenija, vnukinja.

4373

Zarnice
lance
ilikalne
kuhinjske aparate
izolirne žice
motorje
elektromaterijal
zvoce
telefone
radioaparate

kupite poceni v novi
elektrotehnični trgovini

Karol Florjančič
Maribor, Glavni trg 23

Za Din 10⁰⁰

dobite originalne esence za rum.

„RUMOL“

s katerim lahko sami napravite 2 litra najfinejšega ruma, kakor tudi

vse esence za liker

Preko 20 let znane specialitete

DROGERIJE

J. THUR
Maribor, Gosposka ul. 19

POCENI!

dobro blago
zarnice,
lance, moderne vsah vrst,
svetilke,
senčnik, kroglice vsah barv,
aparate,
motorje

le pri

JOS. TICHY IN DRUG
MARIBOR, SLOVENSKA ULICA 16

Umrla je naša ljubljena soproga, mamica, hčerka, sinaha, sestra, svakinja, teta, gospa

Angela Novakova, roj. Petovar

Soproga trgovca

v ponedeljek, dne 26. decembra ob 13. uri po dolgi, težki bolezni, v starosti 45. let.

Pogreb naše nepozabne pokojnice bo v sredo, 28. decembra ob 15. uri, izpred mrtvašnice mestnega pokopališča na tamkajšnje pokopališče.

Maša zadušnica bo v četrtek ob 7. uri jutraj v stolni cerkvi.

Maribor, dne 26. decembra 1932.

Albin Novak, trgovec, soproga; Elica, hčerka; Ana Petovar, mati; Marica Košar, roj. Petovar, Hermina Jenko, roj. Petovar, sestra; Frida Bucher svakinja; Anton Novak, posestnik, tast. 4371